

Про проект рішення міської ради
«Про затвердження Програми
поводження з безпритульними
тваринами у місті Черкаси на 2026-
2030 роки»

Відповідно до пункту 1 частини «а» статті 27, пункту 1 частини 2 статті 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою забезпечення гуманної та ефективної політики регулювання чисельності безпритульних тварин, поліпшення санітарно-епідемічного стану міста та формування відповідального ставлення громади до тварин, враховуючи службову записку департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради № 27505-01-18 від 16.09.2025, виконавчий комітет Черкаської міської ради

ВИРІШИВ:

1. Погодити і подати на розгляд та затвердження міської ради проект рішення «Про затвердження Програми поведження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2026-2030 роки».

2. Контроль за виконанням рішення покласти на директора департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Отрешка С.В.

Міський голова

Анатолій БОНДАРЕНКО

ЧЕРКАСЬКА МІСЬКА РАДА

Проект рішення

№

**Про затвердження Програми
поводження з безпритульними
тваринами у місті Черкаси на
2026-2030 роки**

Згідно з пунктом 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 91 Бюджетного кодексу України, Черкаська міська рада,

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму поведження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2026-2030 роки *(додається)*.

2. Контроль за виконанням рішення покласти на департамент дорожньо-транспортної інфраструктури та екології (Отрешко С.В.) та постійну комісію міської ради з питань регламенту, охорони здоров'я та житлово-комунального господарства (Мкртчян А.Р.).

Міський голова

Анатолій БОНДАРЕНКО

Додаток 1
ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення міської ради
від _____ № _____

ПРОГРАМА
поводження з безпритульними тваринами у місті Черкаси
на 2026-2030 роки

I. Обґрунтування необхідності розроблення і виконання Програми

Програма розроблена відповідно до Конституції України (стаття 16, 50), Законів України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 року № 2807-IV (зі змінами), «Про захист тварин від жорстокого поводження» (зі змінами) від 21.02.2006 № 3447-IV (зі змінами), «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 № 2498 (зі змінами), «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 № 2573-IX (зі змінами), «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-IX (зі змінами), «Про тваринний світ» від 13.12.2001 № 2894-III (зі змінами), «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-XII (зі змінами), «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 № 1645-III (зі змінами), «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР, Правил благоустрою міста Черкаси від 28.09.2023 року №47-14, Схеми санітарного очищення міста Черкаси від 17.08.2018 №703.

Необхідність розробки Програми викликана неврегульованістю питання поводження з безпритульними тваринами, постійним збільшенням кількості безпритульних тварин на вулицях міста, загибелі тварин від жорстокого поводження, погіршення санітарно-епідеміологічного стану міста та поширенню інфекційних, інших хвороб серед людей, джерелом збудників яких є безпритульні тварини.

У цій Програмі, терміни, вживаються в такому значенні:

тварини – біологічні об'єкти, що належать до фауни: сільськогосподарські, домашні, дикі, зокрема домашня і дика птиця, хутрові, лабораторні, зоопаркові, циркові.

домашні тварини – собаки, коти та інші тварини, які протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються й розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб та потреб у спілкуванні, що, як правило, не мають життєздатних диких популяцій.

сільськогосподарські тварини – тварини, що утримуються та розводяться людиною для отримання продуктів і сировини тваринного походження.

безпритульні тварини – домашні тварини, що залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні до розмноження поза контролем людини.

гуманне поводження з тваринами – дії людини, що забезпечують задоволення природних потреб тварини, захищають її від страждань, жорстокості, травмування та загибелі.

жорстоке поводження з тваринами – знущання над тваринами, що спричиняє їх мучення, завдає фізичних страждань, тілесних ушкоджень, каліцтва або призводить до загибелі, а також нацьковування тварин одна на одну та на інших тварин, залишення домашніх і сільськогосподарських тварин напризволяще, порушення правил їх утримання.

відлов безпритульних тварин – комплекс заходів, що здійснюється уповноваженими органами або підприємствами з метою вилучення безпритульних тварин із довкілля для їх подальшого утримання, лікування, стерилізації чи прилаштування.

догляд за безпритульними тваринами — це сукупність заходів, здійснюваних у ареалі проживання тварини або в спеціалізованих установах/службах, які направлені на задоволення її біологічних, видових та індивідуальних потреб (харчування, укриття, водопостачання, безпечність тощо), профілактику та лікування захворювань, контроль за розмноженням (наприклад, стерилізація), ідентифікацію, а також інші дії, що допомагають підтримувати її добробут та запобігати стражданню чи загрозам безпеці людини чи інших тварин;

комунальний притулок для тварин – спеціально обладнаний об'єкт комунальної власності, призначений для тимчасового утримання, лікування, стерилізації та/або прилаштування безпритульних тварин відповідно до вимог ветеринарно-санітарного законодавства.

стерилізація (біостерилізація) – хірургічне позбавлення тварини здатності до відтворення потомства (репродуктивної здатності) з метою гуманного контролю чисельності популяцій безпритульних тварин.

евтаназія – гуманні методи умертвіння тварин, що виключають їх передсмертні страждання та відповідають чинним ветеринарно-санітарним вимогам.

ветеринарна допомога (ветеринарні заходи) – комплекс профілактичних, діагностичних та лікувальних дій, спрямованих на збереження здоров'я тварин, попередження та ліквідацію інфекційних і неінфекційних хвороб, а також запобігання передачі зоонозів людині.

громадське здоров'я – стан фізичного та психічного благополуччя населення, що визначається сукупністю заходів з профілактики хвороб, продовження тривалості та покращення якості життя, у тому числі шляхом контролю за захворюваннями, спільними для людей і тварин (зоонозами).

санітарно-епідемічне благополуччя – стан довкілля та умов життєдіяльності, що унеможливорює негативний вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я людей і поширення інфекційних хвороб, у тому числі пов'язаних із безпритульними тваринами.

відходи тваринного походження – рештки тварин та інші побічні продукти тваринного походження, що підлягають збиранню, утилізації чи знешкодженню відповідно до законодавства про управління відходами та ветеринарної медицини.

II. Мета та завдання Програми

Метою Програми є забезпечення умов для зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами, поліпшення санітарно-естетичного стану м. Черкаси, забезпечення безпечного та комфортного проживання мешканців та гостей міста, формування гуманного та етичного ставлення до безпритульних тварин у громади міста.

Програма спрямована на реалізацію операційної цілі «Розвиток і модернізація міської інфраструктури» пріоритету 3 «Комфортне, ефективне і розумне місто» Стратегії розвитку Черкас 2022-2032, затвердженої рішенням Черкаської міської ради від 25.11.2021 року № 14-15.

Основними завданнями Програми є:

- розробка і впровадження системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин;
- розробка і впровадження системи масової стерилізації, щеплення, профілактичних обробок та лікування безпритульних тварин;
- розроблення і впровадження заходів щодо підтримки супроводу безпритульних тварин протягом усього їхнього життя;
- розробка і впровадження системи інформаційно-просвітницьких заходів стосовно гуманного поводження з безпритульними та домашніми тваринами.

Досягнення завдань Програми буде здійснюватися шляхом проведення наступних заходів:

- Проведення вилову безпритульних тварин;
- Проведення стерилізації безпритульних тварин;
- Проведення щеплення (також від сказу) і лікування безпритульних тварин;
- Створення інформаційної бази обліку тварин;
- Ведення моніторингу ситуації у сфері безконтрольного розмноження безпритульних тварин;
- Пропагування недопущення вилову тварин шляхом отруєння та відстрілу;
- Здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання Правил утримання і поводження з домашніми тваринами та інших законодавчих актів.
- Ведення контролю за дотриманням власниками домашніх тварин правил поводження з тваринами в місті, запровадження системи штрафів за невиконання власниками домашніх тварин правил поводження з тваринами;
- Здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо стерилізації домашніх тварин;
- Розробки правил та обов'язків громадських об'єднань у сфері поводження з тваринами.

Виконання комплексу заходів у сфері поводження з тваринами дозволить:

- зменшити кількість безпритульних тварин;
- поліпшити епізоотичний, санітарно-епідемічний та санітарний стан міста;
- зменшити рівень захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;
- сформувати сучасне гуманне ставлення до тварин, які живуть поруч з людиною;

- сприяти свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами;
- запровадити міжнародний позитивний досвід у вирішенні питань поводження з домашніми тваринами;
- сформувати у підростаючого покоління етичне ставлення до тварин;
- впровадити чіткий алгоритм робіт та заходів з відлову та утримання бездомних тварин фахівцями комунального підприємства.

III. Нинішній стан поводження з безпритульними тваринами, обґрунтування шляхів та засобів розв'язання проблеми.

Відлов та утримання безпритульних тварин у місті Черкаси в період 2021-2025 років забезпечувався комунальним підприємством «Черкаська служба чистоти» (далі – підприємство), яке і надалі планує удосконалювати свою діяльність в цьому напрямку. У розпорядженні підприємства є облаштований притулок для утримання відловлених тварин площею 0,2 га.

На території притулку встановлено 116 вольєрів для утримання тварин та будинок для ветеринарного огляду та лікування тварин.

Для відлову безпритульних тварин використовується один спеціально обладнаний автомобіль та екіпаж в складі водія та ловця безпритульних тварин.

За період 2021 – 2024 років з міського бюджету на проведення заходів з відлову та утримання безпритульних тварин було витрачено 5 452,1 тис. грн.

Найменування	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Разом за 2021-2024 роки
Заробітна плата працівників притулку	792 672,03	270 662,16	1 098 053,02	1 294 984,37	3 456 371,58
Дизінфекційні засоби	18 719,00		49 260,00		67 979,00
Клітки для транспортування тварин	14 999,75				14 999,75
Корм	401 545,08	38 700,00	593 300,00	539 683,90	1 573 228,98
Набір для клеймування собак (бірки вушні)	7 737,98				7 737,98
Петля для відлову тварин	9 999,98				9 999,98
Фармацевтична продукція	54 261,84		117 680,00	149 828,00	321 769,84
Всього за рік	1 299 935,66	309 362,16	1 858 293,02	1 984 496,27	5 452 087,11

За період 2021 - 2024 роки силами комунального підприємства виконано наступний обсяг робіт:

Найменування робіт		2021	2022	2023	2024
Відловлено		408	421	392	492
Повернено на місце відлову		116	95	69	197
Прилаштовано людям		218	315	231	212
Померло (собак) в притулку		40	33	47	40
Підібрано мертвих тварин по місту	собак	125	101	127	96
	котів	123	154	173	169
Захоронено в ямі Беккарі	собак	165	134	174	136
	котів	123	154	173	169
Кількість собак в притулку на кінець року		195	172	217	260

Відповідно до Схеми санітарного очищення, діяльність притулку направлена на створення відповідних умов утримання безпритульних тварин, взаємодії із засобами масової інформації, громадськими організаціями з метою проведення просвітницької та виховної роботи з питань утримання та поведінки з тваринами, забезпечення виконання заходів та місцевих програм з регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами та пошуку тваринам нових власників.

На території притулку розташовані приміщення адміністративного корпусу, приймальне відділення, карантинне відділення, відділення загального утримання, майданчики для вигулу. Територія притулку огорожена. Проте, згадані вище приміщення, які розташовані на території притулку перебувають в занедбаному технічному стані, що в свою чергу спотворює якість та ефективність надання послуг з утримання безпритульних тварин, особливо в зимовий період. Тим самим, порушуються умови утримання: зоотехнічні, зоогігієнічні норми та ветеринарно-санітарні вимоги, дотримання вимог законодавства з питань поведінки з тваринами, належні умови щодо своєчасного надання ветеринарної допомоги.

Щоденно проводиться: огляд тварин, вольєрів, годування тварин, миття посуду для тварин, миття і дезінфекція вольєрів, місць для вигулу і підсобних приміщень, а також вигул тварин, які потребують соціалізації та психологічної реабілітації.

Санітарна обробка приміщення, де утримуються тварини, проводиться не рідше одного разу на місяць за схемою: механічна очистка, миття гарячою водою з мийними засобами та дезінфекція. Санітарна обробка приміщення направлена на своєчасне виявлення у приміщенні та знищення ектопаразитів і мишоподібних гризунів. Дезінсекційні та дератизаційні заходи здійснюються відповідно до методів їх проведення із застосуванням відповідних засобів.

Координацію роботи з відлову безпритульних тварин здійснює департамент дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради.

Для оперативного реагування на скарги мешканців міста щодо безпритульних тварин впроваджено оперативну телефонну лінію з номером 1505. За допомогою вказаної телефонної лінії приймаються заявки на відлов безпритульних тварин та заявки на підбір трупів тварин.

Згідно із Схемою санітарного очищення міста Черкаси, собаки, незалежно від породи, належності та призначення, й ті, що мають нашийники з номерними знаками і намордники, але перебувають без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, садах, на бульварах, пляжах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають вилову.

Виловлені безпритульні тварини будуть проходити ідентифікацію, реєстрацію, стерилізацію та вакцинацію. Після проходження вказаних процедур тваринам буде надаватись статус «Санітарного собаки міста». В подальшому тварини, які вже не несуть небезпеки для населення міста, будуть випущені в міське середовище з урахуванням наявної щільності тварин у конкретному районі міста.

Дія Програми дозволить проводити систематичні заходи з відлову, утримання (лікування та стерилізація безпритульних тварин), що в свою чергу забезпечить стійку динаміку до зниження чисельності безпритульних собак до рівня, допустимого для міського середовища.

З метою висвітлення інформації про тварин, які перебувають в притулку, на офіційному сайті КП «Черкаська служба чистоти» Черкаської міської ради пропонується створення інформаційної бази обліку тварин та ведення моніторингу ситуації в сфері безконтрольного розмноження безпритульних тварин, що дасть можливість громаді міста володіти інформацією про реальний стан наявності, кількості, та умов перебування усіх безпритульних тварин, що перебувають у комунальному притулку.

Зокрема, висвітлення інформації та пропагування щодо недопущення вилову безпритульних тварин шляхом отруєння та відстрілу. Наразі, комунальним підприємством «Черкаська служба чистоти» Черкаської міської ради, проводиться вилов безпритульних тварин (собак), виключно гуманними методами з використанням безпечних засобів для відлову, а саме: шприцет, петлі для утримання, підсак для собак та вольєри для перевезення тварин.

IV. Строки та етапи реалізації заходів Програми.

Дія Програми розрахована на період 2026–2030 роки. Заходи Програми поводження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2026-2030 роки наведено в таблиці.

Назва заходу	Орієнтовний обсяг потреби, всього	За роками				
		2026	2027	2028	2029	2030
Відлов та догляд за безпритульними тваринами у комунальних притулках*	26 300 000,00	2 900 000,00	3 800 000,00	4 900 000,00	6 400 000,00	8 300 000,00
Поточний ремонт та утримання комунального притулку та його елементів (власними силами або із залученням інших виконавців)	3 500 000,00	500 000,00	600 000,00	700 000,00	800 000,00	900 000,00
Капітальний ремонт, реконструкція та будівництво нових засобів відлову та утримання безпритульних тварин (власними силами або із залученням підрядників)**	17 000 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
Придбання та оновлення основних засобів для відлову та догляду за безпритульними тваринами у комунальних притулках	10 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Всього за Програмою	56 800 000,00	7 400 000,00	9 400 000,00	11 600 000,00	13 200 000,00	15 200 000,00

* реалізація заходу передбачає використання обох методів регулювання чисельності безпритульних тварин

**** перелік таких робіт визначається окремо за об'єктами**

Відповідно Схеми санітарного очищення міста Черкаси – регулювання чисельності тварин, що не утримуються людиною, але перебувають в умовах, повністю або частково створюваних діяльністю людини, слід здійснювати методами біостерилізації або біологічно обґрунтованими методами, а в разі неможливості їх застосування - методами евтаназії. Вилов безпритульних (загублених, покинутих, залишених без опіки і бродячих) тварин проводиться з метою повернення їх володільцям або регулювання їх чисельності відповідно до вимог Закону. Забороняється використовувати методи вилову, технічні пристрої і препарати, що травмують тварин або небезпечні для їх життя і здоров'я.

Сучасна практика поводження з безпритульними тваринами визначає 2 основні методи регулювання чисельності безпритульних тварин:

1. **Метод ВСП** (відлов-стерилізація-повернення). Згідно цього методу всі виловлені безпритульні тварини, які визнані безпечними, підлягають стерилізації, вакцинації від інфекційних захворювань та поверненню на місце свого вилову.
2. **Метод відлову та утримання.** Передбачає відлов безпритульних тварин з подальшим постійним утриманням їх на території притулку. Рішення про постійне утримання або присипляння тварини приймається комісією, яка сформована з членів департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради, представників підприємства надавача послуг, представників громадських організацій та уповноваженого ветлікаря.

Застосування лише одного з вищевказаних методів повноцінно не забезпечує зменшення чисельності безпритульних тварин, тому їх застосовують в комплексі.

Відлов безпритульних тварин здійснюється уповноваженим підприємством відповідно до заявок департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради, мешканців, юридичних осіб або опікунів на території яких знаходяться такі тварини.

Відлов тварин здійснюється персоналом, який має відповідну кваліфікацію, матеріально – технічне оснащення та допуск.

До роботи з вилову безпритульних тварин допускаються особи, які досягли 21-річного віку, не перебувають на обліку з приводу психічного захворювання, алкоголізму або наркоманії, не притягувалися до кримінальної, адміністративної або дисциплінарної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами та пройшли курс спеціальної підготовки.

Вилов здійснюється виключно гуманними методами.

Виллову підлягають всі, без винятку, безпритульні тварини.

Не підлягають виллову тварини, які раніше були простерилізовані, візуально ідентифіковані та тавровані (крім випадків виникнення або загрози виникнення конфліктних або небезпечних ситуацій).

Вилов безпритульних тварин може проводитися із застосуванням сітки, сачка чи інших незаборонених пристроїв, які не несуть загрози тваринам.

Контроль за поводженням з безпритульними тваринами під час їх вилову можуть здійснювати представники зацікавлених громадських організацій.

Час між виловом і транспортуванням тварин до притулку не повинен перевищувати 3-х годин.

При відлову безпритульних тварин застосовують наступні методи відлову:

Медикаментозний – введення в організм тварини спеціальних лікарських засобів (снодійні, транквілізатори), що забезпечують знерухомлення тварини. Для цієї мети використовують приманки, шприцемети, тощо.

Механічний – вилов тварин за допомогою спеціальних засобів відлову (петлі, сачки, сітки, жорсткі нашийники) або руками, що захищені за допомогою спецодягу (тварин, які визнані потенційно безпечними).

Комбінований – з застосуванням медикаментозного та механічного способів вилову.

Виловлені тварини перевозяться до місця їх подальшого утримання в спеціально обладнаних автомобілях.

Транспортування виловлених тварин здійснюється спеціально-обладнаними автомобілями. При завантаженні, транспортуванні та вивантаженні тварин повинні використовуватися пристрої і прийоми, що запобігають травмам, каліцтву або загибелі тварини.

Спецавтомобіль для транспортування безпритульних тварин повинен відповідати наступним вимогам:

- Бути технічно справним;
- Бути укомплектованим набором переносних кліток для тварин;
- Підлога автомобіля має бути обладнана таким чином, аби на ній могли вільно переміщуватися для завантаження та розвантаження мобільні міцні клітки. Клітки мають бути добре закріплені, аби не хитатися під час руху автомобіля, та відповідати вимогам стандартів та іншої технічної документації;
- Бути обладнаним природною вентиляцією та безпечним для тварин;
- На кузові автомобіля містити маркування з назвою і телефонним номером організації, що проводить вилов тварин;
- Мати набір ветеринарних засобів для надання екстреної ветеринарної допомоги, затверджений ветлікарем;
- Бути укомплектованим набором необхідного спеціального обладнання для безпечного поводження з тваринами.

За необхідності, тварина, що перевозиться в автомобілі, повинна бути забезпечена питною водою.

Евтаназія тварин в спеціальному автомобілі не допускається.

Щодня, кузов спеціального автомобіля, а також устаткування і переносні клітки, миються та дезінфікуються.

Власники об'єктів, що будуються, а також інші юридичні чи фізичні особи, не повинні допускати постійного перебування безпритульних тварин на їх території та зобов'язані повідомляти про наявність таких тварин оперативну службу міста за телефоном 1505.

Трупи тварин повинні захоронюватись в спеціально обладнаній біотермічній ямі Беккері чи проходити процес кремації.

Інформація про безпритульних тварин, що потрапили до притулку, вносяться до єдиного реєстру виловлених тварин (журнал обліку, індивідуальна картка тварини).

До журналу та картки обліку вносяться наступні дані:

- дата відлову;
- місце відлову;
- стать, розмір, вік на момент відлову, структура та забарвлення шерсті;
- індивідуальний унікальний код тварини;
- дата стерилізації;
- дата вакцинації;
- дата повернення на місце вилову;
- дата прилаштування тварини;
- інформація щодо фізичної та/або юридичної особи, яка забирає тварину з притулку до себе;
- інші важливі відомості (особливості поведінки, особливі прикмети, наявність фізичних вад тощо).

Кожна виловлена тварина, після проходження обов'язкових ветеринарних процедур, підлягає:

- маркуванню на внутрішній поверхні вуха (набір символів – цифр та/або літер)
- встановлення спеціальної пластикової бірки, яка має ідентифікаційний номер
- чіпування (введення під шкіру мікрочіпа, який містить унікальний цифровий код).

Такий спосіб ідентифікації дозволяє точно встановити дату відлову, стерилізації, щеплення від сказу, прилаштування, повернення тварини на місце та інші важливі відомості щодо тварини.

Наявність ідентифікації унеможливорює повторну відправку тварини на операцію із стерилізації, якщо з якоїсь причини вона знову опиниться у притулку.

Всі виловлені тварини, що потрапляють до притулку підлягають карантинуванню протягом 10 днів.

Під час карантинування, тварини утримуються індивідуально в спеціально обладнаних вольєрах із забезпеченням повної ізоляції.

Під час карантинування тварини отримують харчування та інші послуги у відповідності до вимог чинного законодавства.

В залежності від обставин відлову та індивідуальних особливостей, всі тварини поділяються на категорії:

- I категорія — тварини, що після стерилізації та вакцинації можуть бути повернені на місце вилову (головна умова — відсутність загрози для людей та інших факторів, що можуть спричиняти проблеми на місці);
- II Категорія — тварини, що повинні залишатися в притулку до прилаштування (великого розміру, з яскраво вираженими охоронними якостями, ті що виловлені у місцях, де перебування тварин не допускається — територія дошкільних або навчальних закладів, медичних установ тощо).
- III Категорія — тварини, що мають бути приспані (встановлюється комісією з застосуванням гуманних методів присиплення).

Виловлені тварини, що відносяться до I та II категорії відбувають карантинний термін утримання на притулку протягом 10 діб.

Тваринам II категорії (відповідного віку) проводиться стерилізація та вакцинація та в подальшому такі тварини готуються до прилаштування.

У разі відсутності проблем зі здоров'ям I категорія тварин підлягає стерилізації (хірургічне втручання із видалення органів репродуктивної системи).

На 12-14 день після проведення стерилізації тварині знімають шви (окрім випадків з використанням хірургічного шовного матеріалу що розсмоктується) та проводиться щеплення від інфекційних захворювань. Після внесення відповідного запису до реєстраційної картки та журналу обліку тварина може бути повернена на місце вилову для подальшого проживання.

Стерилізована та вакцинована тварина не залишає небажаного потомства, не дозволяє займати територію свого проживання іншим тваринам та є безпечною з епідеміологічної точки зору.

У разі наявності у тварини небезпечної хвороби чи агресивності тварини використовуються методи евтаназії.

При умертвінні тварин необхідно зважати на те, що умертвіння проводиться методами, що виключають передсмертні страждання тварин. Забороняється застосовувати негуманні методи умертвіння тварин, що призводить до загибелі від задухи, електричного струму, больових ін'єкцій, отруєння, застосування курареподібних препаратів, перегріву та інших больових методів.

Евтаназія безпритульної тварини проводиться виключно у разі травми або хвороби, що не сумісні з життям та у разі агресивності, яка загрожує життю та здоров'ю людей, що не підлягає корекції.

Одним з пріоритетних напрямів роботи з безпритульними тваринами є їх прилаштування.

Методи прилаштування:

- Оголошення на ТВ;
- Оголошення на сайті міської ради;
- Оголошення в друкованих засобах інформації;
- Оголошення в соціальних мережах.

Для запобігання появі безпритульних тварин представники органів місцевого самоврядування, уповноваженого підприємства та громадських установ проводять роз'яснювальну та повчальну роботу з громадськістю міста, та інформують про ситуацію з безпритульними тваринами у місті.

У відповідності до Схеми санітарного очищення, виловлені бродячі домашні тварини підлягають карантинуванню протягом 10 днів з дня їх вилову на майданчиках служби або підприємства, що здійснює вилов, і в подальшому вони можуть бути передані спеціалізованим організаціям за їх бажанням для передачі їх у притулки. Якщо протягом місяця з моменту вилову безпритульної тварини не буде виявлено її власника, або він не заявить про своє право на неї, право власності на цю тварину переходить до особи, у якої вона була на утриманні та в користуванні. У разі відмови особи, у якої безпритульна тварина була на утриманні та в користуванні, від набуття права власності на неї ця тварина переходить у власність територіальної громади, на території якої її було виявлено. Повернені власникам тварини підлягають щепленню проти сказу. Власники зобов'язані

протягом 30 днів утримувати таких тварин в ізольованому приміщенні і за вказівкою ветеринарної установи доставляти їх для огляду.

Заходи програми спрямовані на створення належних умов для ефективного та гуманного поводження з безпритульними тваринами.

Поточний ремонт і утримання комунального притулку та його елементів необхідні для забезпечення безпечного, санітарно придатного та комфортного середовища для тварин, а також безперервного надання послуг з їх догляду.

Капітальний ремонт, реконструкція та будівництво нових засобів відлову й утримання покликані розширити та модернізувати інфраструктуру, що дасть змогу збільшити потужності для розміщення тварин, підвищити рівень ветеринарного обслуговування та відповідність сучасним вимогам.

Придбання та оновлення основних засобів для відлову та догляду забезпечує наявність сучасного обладнання й інвентарю, що підвищує ефективність роботи персоналу та сприяє дотриманню гуманних стандартів під час відлову, транспортування й лікування тварин. У комплексі ці заходи спрямовані на скорочення кількості безпритульних тварин гуманними методами, захист тварин від страждань та поліпшення санітарно-епідемічного стану міста.

V. Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами дозволить:

- зменшити потенційну кількість безпритульних тварин;
- зменшити кількість укусів людей;
- поліпшити епізоотичний, санітарно-епідемічний, екологічний та санітарний стан міста;
- зберегти здоров'я населення, зменшити рівень захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;
- сформувати сучасне гуманне ставлення до тварин, які проживають поруч з людиною;
- сприяти свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами;
- запровадити міжнародний позитивний досвід у вирішенні питань поводження з домашніми та іншими тваринами;
- сформувати у підростаючого покоління етичне ставлення до тварин;
- керувати роботою відповідних служб та підприємств з питань вилову та утримання безпритульних тварин.

Продовження впровадження міжнародного позитивного досвіду у вирішенні питань поводження з тваринами на території міста, згідно Схеми санітарного очищення міста Черкаси. Зокрема, використання основної форми роботи з безпритульними тваринами - безповоротний вилов (тобто вилучення з міського середовища без подальшого повернення тварин на місце відлову) і переміщення виловлених тварин у притулки. Притулки для тварин поділяються на притулки необмеженого прийому та притулки обмеженого прийому. Існуючий міський притулок відноситься до притулку обмеженого прийому.

VI. Обсяги та джерела фінансування Програми.

Джерелом фінансування заходів, передбачених цією Програмою, можуть бути надходження загального та спеціального фондів (бюджету розвитку та міських цільових фондів) бюджету міської територіальної громади, кошти Державного бюджету України, інших місцевих бюджетів у вигляді цільових та інших трансфертів (субвенцій, дотацій тощо). Фінансування Програми проводиться в межах асигнувань, затверджених рішенням про бюджет міської територіальної громади на відповідний рік, по загальному та спеціальному фондах і може здійснюватись в межах діючого бюджетного законодавства по кодах програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету.

Відповідальним виконавцем заходів Програми визначити департамент дорожньо-транспортної інфраструктури та екології, виконавцями заходів Програми є КП «ЧСЧ», інші структурні підрозділи Черкаської міської ради відповідно до встановлених повноважень. Виконання заходів Програми здійснюється по головним розпорядникам коштів в межах бюджетних призначень встановлених рішенням міської ради про бюджет Черкаської міської територіальної громади на відповідний рік.

Також заходи Програми в межах чинного законодавства можуть фінансуватись за рахунок залучених (на умовах повернення) коштів, в тому числі кредитів, запозичень тощо.

Крім того, фінансовим ресурсом реалізації заходів по Програмі можуть бути інвестиційні ресурси – добровільні внески підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, зокрема шляхом створення відповідних цільових фондів, а також інші джерела, що не заборонені нормами діючих нормативно-правових актів

VII. Механізм реалізації Програми та контроль за її виконанням.

Координація діяльності та систематичний контроль за виконанням передбачених Програмою заходів покладається на відповідального виконавця, який підзвітний Черкаській міській раді та її виконавчому комітету.

Виконавці Програми в процесі виконання Програми забезпечують контроль за реалізацією завдань та заходів, цільове та ефективне використання бюджетних коштів протягом усього строку реалізації відповідної Програми у межах визначених бюджетних призначень.

Відповідальний виконавець Програми здійснює оцінку ефективності Програми на підставі аналізу результативних показників, а також іншої інформації, що міститься у бюджетних запитах, кошторисах, паспорті бюджетної Програми, звітах про виконання кошторисів та звітах про виконання паспорта бюджетної Програми.

Результати оцінки ефективності бюджетної Програми, зокрема, висновки органів виконавчої влади, уповноважених на здійснення фінансового контролю за дотриманням бюджетного законодавства, є підставою для прийняття рішень про внесення у встановленому порядку змін до бюджетних призначень поточного бюджетного періоду, відповідних пропозицій до проекту бюджету на плановий бюджетний період та до прогнозу бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, включаючи зупинення реалізації відповідної бюджетної Програми.

Пояснення до проекту рішення міської ради

Про затвердження Програми поводження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2026-2030 роки

У 2025 році закінчується термін дії Програми поводження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2021-2025 роки, затвердженої рішення Черкаської міської ради від 24.12.2020 № 2-41 (зі змінами).

В період 2021-2024 років за Програмою проведено заходи на загальну суму 5 452 087,11 грн., а саме в розрізі років та напрямків:

Найменування	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Разом за 2021-2024 роки
Заробітна плата працівників притулку	792 672,03	270 662,16	1 098 053,02	1 294 984,37	3 456 371,58
Дизінфекційні засоби	18 719,00		49 260,00		67 979,00
Клітки для транспортування тварин	14 999,75				14 999,75
Корм	401 545,08	38 700,00	593 300,00	539 683,90	1 573 228,98
Набір для клеймування собак (бірки вушні)	7 737,98				7 737,98
Петля для відлову тварин	9 999,98				9 999,98
Фармацевтична продукція	54 261,84		117 680,00	149 828,00	321 769,84
Всього за рік	1 299 935,66	309 362,16	1 858 293,02	1 984 496,27	5 452 087,11

Для забезпечення гуманної та ефективної політики регулювання чисельності безпритульних тварин, поліпшення санітарно-епідемічного стану міста та формування відповідального ставлення громади до тварин, із урахуванням кращих національних і міжнародних практик, департаментом дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради розроблено Програму поводження з безпритульними тваринами у місті Черкаси на 2026-2030 роки.

Програма спрямована на реалізацію операційної цілі «Розвиток і модернізація міської інфраструктури» пріоритету 3 «Комфортне, ефективне і розумне місто» Стратегії розвитку Черкас 2022-2032, затвердженої рішенням Черкаської міської ради від 25.11.2021 року № 14-15.

Метою Програми є забезпечення умов для зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами, поліпшення санітарно-естетичного стану м. Черкаси, забезпечення безпечного та комфортного проживання мешканців та гостей міста, формування гуманного та етичного ставлення до безпритульних тварин у громади міста.

Програмою визначено такі основні цілі та завдання:

- розробка і впровадження системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин;
- розробка і впровадження системи масової стерилізації, щеплення, профілактичних обробок та лікування безпритульних тварин;
- розроблення і впровадження заходів щодо підтримки супроводу безпритульних тварин протягом усього їхнього життя; розробка і впровадження

системи інформаційно-просвітницьких заходів стосовно гуманного поводження з безпритульними та домашніми тваринами.

Досягнення завдань Програми буде здійснюватися шляхом проведення наступних заходів:

- Проведення вилову безпритульних тварин;
- Проведення стерилізації безпритульних тварин;
- Проведення щеплення (також від сказу) і лікування безпритульних тварин;
- Створення інформаційної бази обліку тварин;
- Ведення моніторингу ситуації у сфері безконтрольного розмноження безпритульних тварин;
- Пропагування недопущення вилову тварин шляхом отруєння та відстрілу;
- Здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання Правил утримання і поводження з домашніми тваринами та інших законодавчих актів.
- Ведення контролю за дотриманням власниками домашніх тварин правил поводження з тваринами в місті, запровадження системи штрафів за невиконання власниками домашніх тварин правил поводження з тваринами;
- Обов'язкова стерилізація домашніх тварин;
- Розробка правил та обов'язків громадських об'єднань у сфері поводження з тваринами.

Виконання комплексу заходів у сфері поводження з тваринами дозволить:

- зменшити кількість безпритульних тварин;
- зменшити забруднення території міста відходами життєдіяльності тварин;
- поліпшити епізоотичний, санітарно-епідемічний та санітарний стан міста;
- зменшити рівень захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;
- сформувати сучасне гуманне ставлення до тварин які поруч з людиною;
- сприяти свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами;
- запровадити міжнародний позитивний досвід у вирішенні питань поводження з домашніми тваринами;
- сформувати у підростаючого покоління етичне ставлення до тварин;
- впровадити чіткий алгоритм робіт та заходів з відлову та утримання бездомних тварин фахівцями комунального підприємства.

Виходячи з вищенаведеного, прошу розглянути та підтримати зазначений проект рішення Черкаської міської ради.

Директор департаменту

Сергій ОТРЕШКО